PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE
podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Nízkouhlíková stratégia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja

Jún 2022

Obsah

I. Základné údaje o obstarávateľovi ... 2
I.1. Názov ... 2
I.2. Identifikačné číslo ... 2
I.3. Adresa sídla ... 2
I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa ... 2
I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente ... 2
II. Základné údaje o strategickom dokumente ... 2
II.1. Názov ... 2
II.2. Charakter ... 3
II.3. Hlavné ciele ... 3
II.4. Obsah ... 3
II.5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu ... 8
II.6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania ... 8
II.7. Vzťah k iným strategickým dokumentom ... 9
II.8. Orgán kompetentný na jeho prijatie ... 14
II.9. Druh schvaľovacieho dokumentu ... 14
III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia ... 14
III.1. Požiadavky na vstupy ... 14
III.2. Údaje o výstupoch ... 15
III.3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie ... 15
III.4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva ... 16
III.5. Vplyvy na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie ... 16
III.6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu ... 17
III.7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice ... 17
IV. Dotknuté subjekty ... 17
IV.1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení ... 17
IV.2. Zoznam dotknutých subjektov ... 17
IV.3. Dotknuté susedné štáty ... 19
V. Doplňujúce údaje ... 19
V.1. Mapová a iná grafická dokumentácia ... 19
V.2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu ... 20
VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia ... 23
VII. Potvrdenie správnosti údajov ... 23
VII.1. Meno spracovateľa oznámenia ... 23
VII.2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia ... 23

I. Základné údaje o obstarávateľovi

I.1. Názov

Prešovský samosprávny kraj

I.2. Identifikačné číslo

37870475

I.3. Adresa sídla

Úrad Prešovského samosprávneho kraja
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

PaedDr. Milan Majerský, PhD.
predseda Prešovského samosprávneho kraja
Prešovský samosprávny kraj
Námestie mieru 2, 080 01 Prešov

I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente

Údaje kontaktnej osoby:
Ing. František Barnáš
oddelenie investícii PSK
Prešovský samosprávny kraj
Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
e-mail: frantisek.barnas@psk.sk
Tel.: +421 905 563 002

Miesto na konzultácie:
Úrad Prešovského samosprávneho kraja
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

II. Základné údaje o strategickom dokumente

II.1. Názov

Nízkouhlíková stratégia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja (ďalej aj „NUS PSK“)

II.2. Charakter

Povinnosť vypracovať Nízkouhlíkovú stratégiu bola transformovaná do EÚ práva, konkrétne do Nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, prijatom v roku 2018. Podľa článku 15 tohto nariadenia majú ČŠ povinnosť predložiť dlhodobú stratégiu znižovania emisií do 1. januára 2020.
Slovenská Republika sa v programovom vyhlásení vlády na obdobie 2016-2020 zaviazala vypracovať Nízkouhlíkovú stratégiu do roku 2050. Tento svoj záväzok aj splnila a NUS SR bola prijatá v roku 2019. Jej ciele podmienili tvorbu regionálnych stratégií, ktoré majú zabezpečiť plnenie cieľov v regiónoch.

Ďalšie dôležité medzinárodné záväzky Slovenskej Republiky sú dané podpísaním Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy a Parížskej dohody o zmene klímy z roku 2015.

NUS PSK je komplexný dlhodobý strategický dokument, definujúci aktivity dotknutých orgánov VUC vedúcich k znižovaniu produkcie emisií CO_{2ekv}. Tento strategický dokument bol spracovaný v súlade s Dohovorom primátorov a starostov v klíme a energetike. Predkladaná stratégia sa týka iba organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti prešovského samosprávneho kraja. Nie je v nej zahrnutá činnosť podnikateľských ani iných organizácií na území kraja. Víziou stratégie je dosiahnuť úsporu produkcie emisií a ovplyvniť správanie sa subjektov na území kraja tak, aby svojou činnosťou prispeli k naplneniu stanovených cieľov.

NUS PSK podlieha posudzovaniu vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“).

II.3. Hlavné ciele

Cieľom tejto stratégie je vytvoriť plán krokov vedúcich k zníženiu emisií, ktoré generujú svojou činnosťou organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja. Ciele sú rozdelené na dve časti. Cieľ, ktorý je stanovený na rok 2030 je zníženie produkcie emisií $CO_{2\,EKV}$ o 21,8% v porovnaní s produkciou z roku 2019. Cieľ do roku 2050 reflektuje záväzky na národnej úrovni a potenciál jeho naplnenia je priamo závislý od stimulov na úrovni celoštátnych politík. Tento cieľ je ambiciózny v takej miere, ako sú ambiciózne ciele SR a EÚ a to emisný zvyšok na úrovni 31,2 % oproti referenčnému roku 2019. Tento zvyšok predstavuje 13043,5 t $CO_{2\,EKV}$. V tejto bilancií nie sú odpočítané zachytené emisie v sektore lesného hospodárstva, ide iba o výpočet produkcie.

Na dosiahnutie tohto cieľa je nutné rozvíjať aktivity v oblasti práce s verejnosťou, ako nástroj pre zlepšenie environmentálneho povedomia občanov. V dokumente sú uvedené špecifické ciele pre každý z posudzovaných sektorov osobitne. Tieto špecifické ciele majú napomáhať implementácií opatrení a teda aj dosiahnutiu celkového cieľa. Realizovateľnosť špecifických cieľov je podložená návrhom konkrétnych opatrení aj návrhom postupnosti ich realizácie do roku 2030 s výhľadom do roku 2050.

II.4. Obsah

V úvodnej časti NUS sa nachádza popis súvislostí a dôvodu tvorby stratégie, cieľ a vízia stratégie, a je deklarované organizačné zabezpečenie vypracovania stratégie. Ďalej sa uvádza návrh finančného zabezpečenia realizácie navrhovaných opatrení a komunikačná stratégia. Realizácia komunikačnej stratégie je nevyhnutnou podmienku dosiahnutia stanoveného cieľa

strategického dokumentu. Vypracovaná komunikačná stratégia je výsledkom spolupráce medzi spracovateľom NUS a zástupcami PSK, vďaka čomu sa zachová kontinuita formy komunikácie a vzdelávania zamestnancov VUC, zamestnancov príspevkových organizácií, odbornej aj širšej verejnosti. Komunikačné aktivity kraja boli počas pandémie ochorenia COVID-19 značne obmedzené. Napriek tomu bude vhodné na úspešné formy komunikácie nadviazať.

Potreba vzniku stratégie vychádza z medzinárodných záväzkov SR v oblasti ochrany ovzdušia. Súvislosti v oblasti dlhodobých stratégií sú uvedené v kapitolách ďalej.

V druhej časti NUS je uvedená analýza súčasného stavu organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK z pohľadu tvorby CO_{2ekv}, ako aj navrhnuté opatrenia. Celá táto časť je delená na jednotlivé sektory a to:

1. Sektor budovy – budovy v majetku samosprávneho kraja, analýza ich stavu na základe obhliadok a na základe poskytnutých údajoch o spotrebe energetických nosičov.
2. Sektor energetika – inventarizácia emisií sa zhoduje s emisiami v oblasti budov, stav využívania OZE organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK
3. Sektor doprava – inventarizácia emisií od zmluvných dopravcov, emisie od vozového parku v majetku PSK na základe podkladov o najazdených km v jednotlivých organizáciách
4. Sektor odpady – inventarizácia emisií na základe vlastného zberu dát od organizácií
5. Sektor SMART riešenia

V každom sektore sa uvádza popis súboru navrhnutých opatrení s vyhodnotením potenciálu úspor CO_{2ekv}. Uvedený je aj popis všetkých opatrení pre jednotlivé sektory a ich nákladové posúdenie.

NUS PSK pozostáva z kapitol:

1 ZHRNUTIE STRATÉGIE A JEJ VÝSLEDKOV
2 VÍZIA A CIEĽ STRATÉGIE
3 ŠIRŠIE LEGISLATÍVNE SÚVISLOSTI PRE TVORBU NUS
3.1 REGIONÁLNY ROZVOJ PREŠOVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
4 METODIKA TVORBY NÍZKOUHLÍKOVEJ STRATÉGIE
4.1 ÚVODNÁ ČASŤ
4.2 ANALYTICKÁ ČASŤ
4.3 ZÁVEREČNÁ ČASŤ
5 POSÚDENIE VPLYVU NUS NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
6 STRUČNÝ POPIS A CHARAKTERISTIKA PREŠOVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
6.1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÝCH PODMIENOK PREŠOVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
6.1.1 GEOLÓGIA A GEOMORFOLÓGIA
6.1.2 HYDROLÓGIA A HYDROGEOLÓGIA
6.1.3 PEDOLÓGIA
6.1.4 KONTAMINÁCIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY
6.2 KLIMATICKÉ PODMIENKY
7 OBYVATEĽSTVO
7.1 ETNOGRAFIA
7.2 NÁBOŽENSKÉ ZLOŽENIE
8 ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE
9 ZDROJE ÚDAJOV
10 FINANCOVANIE OPATRENÍ

10.1 MOŽNOSTI FINANCOVANIA OPATRENÍ V SEKTOROCH BUDOVY A ENERGETIKA
10.2 MOŽNOSTI FINANCOVANIA OPATRENÍ V SEKTORE ODPADY
10.3 MOŽNOSTI FINANCOVANIA OPATRENÍ V SEKTOROCH SMART RIEŠENIA A DOPRAVA
10.3.1 FINANCOVANIE Z OPERAČNÝCH PROGRAMOV EURÓPSKYCH ŠTRUKTURÁLNYCH A INVESTIČNÝCH FONDOV
10.3.2 PROGRAMY CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE EŠIF
10.3.3 ZDROJE ŠTÁTNEHO ROZPOČTU SR
10.3.4 MOŽNOSTI FINANCOVANIA Z OSTATNÝCH ZDROJOV EÚ
11 KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA
11.1 CIELE KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE
11.2 ROZPOČET
11.3 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE
11.4 ANALÝZA VÝCHODISKOVÉHO STAVU KS
11.5 NÁVRH KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE
11.6 INFORMOVANIE CIEĽOVEJ SKUPINY O NUS PSK A ZÍSKANIE PODPORY PRE JEJ PLNENIE
11.7 VZDELÁVANIE V OBLASTI NUS
11.8 ZAPOJENIE CS DO NUS PSK
11.9 NÁVRH MEDIÁLNEHO PLÁNU
11.10 REALIZÁCIA NA ZÁKLADE MEDIÁLNEHO PLÁNU
11.11 MONITORING PLNENIA PLÁNU A KONTROLA CIEĽOV
11.12 VYHODNOTENIE VÝSLEDKOV KOMUNIKÁCIE
12 SEKTOR BUDOVY
12.1 BUDOVY V SPRÁVE PSK
12.1.1 BUDOVY ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ
12.1.2 BUDOVY KULTÚRNYCH ZARIADENÍ
12.1.3 BUDOVY SOCIÁLNYCH ZARIADENÍ
12.1.4 BUDOVY SPRÁVY A ÚDRŽBY CIEST
12.1.5 ADMINISTRATÍVNE BUDOVY ÚRADU PSK
12.2 VYKUROVANÉ PLOCHY BUDOV V ZRIAĎOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI PSK
12.3 CELKOVÁ A MERNÁ SPOTREBA
12.4 ZHRNUTIE MERNEJ SPOTREBY ENERGIÍ, VYKUROVANÝCH PLÔCH A PRODUKCIE EMISIÍ TON CO2EKV
12.5 INVENTARIZÁCIA EMISIÍ K REFERENČNÉMU ROKU
12.6 NÁVRH OPATRENÍ PRE SEKTOR BUDOVY
12.7 POPIS OPATRENÍ NAVRHOVANÝCH V SEKTORE BUDOVY
12.7.1 POPIS OPRATRENÍ PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽ ŠC-30-B1 – ZNÍŽENIE MERNEJ SPOTREBY PRIMÁRNEJ ENERGIE V BUDOVÁCH
12.7.2 POPIS OPATRENÍ PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽ ŠC-30- B2: ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ EFEKTIVITY PREVÁDZKY OBJEKTOV
12.7.3 POPIS OPATRENÍ PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽ ŠC-30- B3: PREDĹŽENIE TECHNICKEJ ŽIVOTNOSTI OBJEKTOV
12.8 NAVRHOVANÝ HARMONOGRAM REALIZÁCIE OPATRENÍ V SEKTORE BUDOVY
13 SEKTOR ENERGETIKA
13.1 VÝVOJ PRODUKCIE EMISIÍ V ENERGETIKE V PODMIENKACH EÚ
13.2 VÝVOJ PRODUKCIE EMISIÍ V ENERGETIKE V PODMIENKACH SR

13.3 VÝVOJ PRODUKCIE EMISIÍ V ENERGETIKE V PODMIENKACH PREŠOVSKÉHO KRAJA
13.4 INVENTARIZÁCIA EMISIÍ ORGANIZÁCIÍ V SEKTORE ENERGETIKA
13.5 VYUŽITIE OZE ORGANIZÁCIÁCH PSK
13.6 NÁVRH OPATRENÍ V SEKTORE ENERGETIKA
13.7 OPIS OPATRENÍ NAVRHOVANÝCH DO ROKU 2030 V SEKTORE ENERGETIKA
13.7.1 POPIS OPATRENÍ PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽ ŠC-30-E1: EFEKTÍVNY A TRANSPARENTNÝ ENERGETICKÝ MANAŽMENT
13.7.2 POPIS OPATRENÍ PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽ ŠC-30-E2: VÝROBA ELEKTRICKEJ ENERGIE Z OZE
13.7.3 POPIS OPATRENÍ PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽ ŠC-30- E3: VÝROBA TEPLA Z OZE
13.7.4 POPIS OPATRENÍ PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽ ŠC-30-E4: VYUŽÍVANIE UHLÍKOVO NEUTRÁLNYCH NÁHRAD ZEMNÉHO PLYNU
13.8 OPIS OPATRENÍ NAVRHOVANÝCH DO ROKU 2050 V SEKTORE ENERGETIKA
13.8.1 POPIS OPATRENÍ PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽ ŠC-50-E1: VYUŽÍVANIE UHLÍKOVO NEUTRÁLNYCH NÁHRAD ZEMNÉHO PLYNU
13.9 NAVRHOVANÝ HARMONOGRAM REALIZÁCIE OPATRENÍ V SEKTORE ENERGETIKA
14 SEKTOR DOPRAVA
14.1 SÚČASNÝ STAV DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY V PSK
14.1.1 ŠTATISTICKÉ ÚDAJE DOPRAVY PSK, VÝVOJ ZA 14 ROKOV A POROVNANIE S VÝVOJOM CELEJ SR
14.1.2 CESTNÁ SIEŤ PSK
14.1.3 AUTOBUSOVÁ DOPRAVA
14.1.4 ELEKTROMOBILITA V CESTNEJ DOPRAVE
14.1.4.1 REALIZOVANÉ PROJEKTY V OBLASTI ZDIEĽANEJ DOPRAVY
14.1.4.2 NABÍJACIE STANICE V PSK
14.1.5 ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA
14.1.6 LETECKÁ DOPRAVA
14.1.7 LODNÁ DOPRAVA
14.1.8 NEMOTOROVÁ DOPRAVA
14.1.9 ALTERNATÍVNE PALIVÁ
14.1.10 AUTOMOBILOVÝ PARK PSK
14.1.10.1 ÚRAD PREŠOVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
14.1.10.2 SPRÁVA A ÚDRŽBA CIEST PSK
14.1.10.3 ŠKOLY A ŠKOLSKÉ ZARIADENIA
14.1.10.4 KULTÚRNE ZARIADENIA
14.1.10.5 ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
14.1.11 SPOTREBA PHM A PRODUKCIA CO2EKV V ZMLUVNÝCH ORGANIZÁCIÁCH PSK
14.2 NÁVRH OPATRENÍ PRE SEKTOR DOPRAVA
14.3 OPIS OPATRENÍ NAVRHOVANÝCH V SEKTORE DOPRAVA
14.3.1 NEMOTOROVÁ DOPRAVA
14.3.2 MOTOROVÁ DOPRAVA
14.3.2.1 ROZVÍJANIE INTELIGENTNÉHO SYSTÉMU INTEGROVANEJ DOPRAVY (IDS)
14.3.2.2 ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

14.3.2.3 BUDOVANIE INFRAŠTRUKTÚRY A EKOLOGIZÁCIA MOTOROVÝCH VOZIDIEL V MAJETKU PSK A ZMLUVNÝCH PARTNEROV
14.4 NAVRHOVANÝ HARMONOGRAM REALIZÁCIE OPATRENÍ V SEKTORE DOPRAVA
15 SEKTOR ODPADY
15.1 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU NA ÚZEMÍ EURÓPSKEJ ÚNIE A SR
15.2 VZNIK ODPADOV V PREŠOVSKOM KRAJI
15.3 NAKLADANIE S ODPADMI
15.3.1 SKLÁDKY ODPADOV
15.3.2 SPAĽOVANIE ODPADU
15.3.3 ZARIADENIA NA ZHODNOCOVANIE ODPADOV
15.3.4 ZARIADENIA NA ZHODNOCOVANIE BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÉHO MATERIÁLU
15.4 NEBEZPEČNÝ ODPAD V PREŠOVSKOM KRAJI
15.5 STANOVENIE VÝCHODISKOVÉHO STAVU PRE ORGANIZÁCIE V ZRIAĎOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI PSK
15.5.1 ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD
15.5.2 BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ ODPAD
15.5.3 ODPAD Z PAPIERA
15.5.4 ODPADY Z PLASTU
15.5.5 ODPADY Z KOVU
15.5.6 ODPADY ZO SKLA
15.5.7 ELEKTROODPAD, BATÉRIE A AKUMULÁTORY
15.6 NÁVRH A POPIS OPATRENÍ PRE SEKTOR ODPADY
15.6.1 VŠEOBECNÉ OPATRENIA
15.6.2 POPIS VŠEOBECNÝCH OPATRENÍ
15.6.3 POPIS OPATRENÍ PRE ZMESOVÝ ODPAD
15.6.4 POPIS OPATRENÍ PRE BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ ODPAD (BRO)
15.6.5 POPIS OPATRENÍ PRE ODPAD Z PAPIERA
15.6.6 POPIS OPATRENÍ PRE ODPAD Z PLASTOV
15.6.7 POPIS OPATRENÍ PRE ODPADY ZO SKLA
15.6.8 POPIS OPATRENÍ PRE ODPADY Z KOVU
15.6.9 POPIS OPATRENÍ PRE ELEKTRONICKÝ ODPAD, BATÉRIE A AKUMULÁTORY
15.7 ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE
16 SEKTOR SMART RIEŠENIA
16.1 DEFINÍCIA SMART RIEŠENÍ
16.2 BENEFITY SMART RIEŠENÍ
16.3 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU NA ÚROVNI EURÓPSKEJ ÚNIE A SLOVENSKEJ REPUBLIKY
16.3.1 EURÓPSKA ÚNIA
16.3.2 SLOVENSKÁ REPUBLIKA
16.4 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU V PREŠOVSKOM KRAJI
16.5 NÁVRH OPATRENÍ PRE SEKTOR SMART RIEŠENÍ.
16.5.1 POPIS OPATRENÍ V SEKTORE SMART RIEŠENÍ PRE BUDOVY
16.5.2 POPIS OPATRENÍ V SEKTORE SMART RIEŠENÍ PRE ENERGETIKU
16.5.3 NÁVRH OPATRENÍ V SEKTORE SMART RIEŠENÍ PRE DOPRAVU
16.5.4 NÁVRH OPATRENÍ PRE SEKTOR ODPADY
16.6 ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE

17 VYHODNOTENIE DOPADU OPATRENÍ NA PRODUKCIU EMISIÍ CO2EKV DO ROKU 2030
17.1 SWOT ANALÝZA IMPLEMENTÁCIE NAVRHOVANÝCH OPATRENÍ
18 VYHODNOTENIE DOPADU OPATRENÍ NA PRODUKCIU EMISIÍ CO2EKV DO ROKU 2050
19 ZÁVER
20 POUŽITÉ ZDROJE

II.5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Strategický dokument „Nízkouhlíková stratégia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja" je vypracovaný v jednom variante riešenia.

II.6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Procesný krok	Zodpovedná osoba	Termín
Predloženie oznámenia o strategickom dokumente (SD), podľa prílohy č. 2 zákona č. 24/2006 Z. z.	obstarávateľ	jún 2022
Zverejnenie oznámenie o SD a doručenie dotknutým subjektom	príslušný orgán	do 5 dní
Doručenie stanovísk k oznámeniu o SD	dotknuté orgány, schvaľujúci orgán, dotknuté obce, dotknutá verejnosť	do 15 dní od doručenia oznámenia o SD
Doručenie Rozsahu hodnotenia obstarávateľovi po prerokovaní	príslušný orgán	do 10 dní od uplynutia poslednej lehoty na doručenie stanovísk
Vypracovanie a predloženie správy o hodnotení SoH+ návrh SD	obstarávateľ	bez časového obmedzenia (ak nebol vopred určený časový harmonogram)
Zverejnenie SoH a návrhu SD a doručenie dotknutým subjektom	príslušný orgán	do 5 pracovných dní
Zverejnenie informácie o SoH	obstarávateľ	bezodkladne
Pripomienkovanie SoH	dotknuté orgány, schvaľujúci orgán, dotknuté obce, dotknutá verejnosť	do 21 dní od zverejnenia/doručenia
Verejné prerokovanie SoH	obstarávateľ v spolupráci s príslušným orgánom	počas procesu pripomienkovania SoH, termín musí byť známy najmenej 10 dní vopred
Určenie odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku	príslušný orgán	do 10 dní od poslednej lehoty na doručenie stanovísk k SoH

Predloženie odborného posudku	odborne spôsobilá osoba	do 30 dní od určenia za spracovateľa
Záverečné stanovisko	Príslušný orgán v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia	do 15 dní od doručenia odborného posudku
Schválenie strategického dokumentu	zastupiteľstvo PSK	December 2022

II.7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

- **Nízkouhlíková stratégia Slovenskej Republiky** - Pre SR boli vytvorené 2 modely. Podľa optimistického modelu je možné v podmienkach SR dosiahnuť do roku 2050 90%-ný záchyt emisií. V menej optimistickom sa zachytí použitím nástrojov stratégie 70% emisií CO_{2ekv}. NUS PSK má za cieľ prispieť k splneniu národných cieľov na regionálnej úrovni.
- **Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja (2019)** – V nadväznosti na tento dokument boli vypracované navrhované opatrenia v sektore dopravy. Vyzdvihnuté boli spoločné ciele, ktoré majú pomôcť kraju znižovať jeho uhlíkovú stopu.
- **Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja 2016-2020** – v sektore odpady sa NUS zameriava na body, ktorými sa kraj vo svojich POH zaoberá dlhodobo a ich plnenie bolo problematické. Je to dané snahou o kontinuálnosť krokov PSK v tejto oblasti.

Ďalšie medzinárodné záväzky Slovenskej Republiky sú dané podpísaním Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy, Parížskej dohody o zmene klímy z roku 2015, Kjótskym protokolom a jeho dodatkami atď.

- **Rámcový dohovor OSN o zmene klímy** - je hlavným a najdôležitejším opatrením a odozvou v celej histórii ľudstva na zmiernenie a zamedzenie potenciálnej hrozby klimatických zmien v dôsledku rapídneho nárastu antropogénnych emisií skleníkových plynov. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy bol prijatý 9.5.1992 v New Yorku. Dňa 19.5.1993 sa Slovenská republika stala tiež jeho právoplatnou členskou krajinou a svojou ratifikáciou dňa 25.8.1994 sa zaviazala plniť všetky jeho záväzky. Dohovor nadobudol platnosť 23.11.1994. Hlavným cieľom spomínaného dohovoru je stabilizovať koncentráciu skleníkových plynov v atmosfére na takej úrovni, ktorá by umožnila predísť nebezpečným dôsledkom interakcie ľudstva a klimatického systému Zeme. Táto úroveň by sa mala dosiahnuť v prijateľnom časovom horizonte tak, aby sa mohli ekosystémy prispôsobiť prirodzenou cestou zmene klímy, pričom by nebol ohrozený ekonomický rozvoj a produkcia potravín.

  Záväzky, ktoré z neho vyplývajú a ktorým sa členské krajiny zaväzujú sú hlavne:
  - záväzky, ktoré z neho vyplývajú a ktorým sa členské krajiny zaväzujú
  - formulovať a implementovať národné programy opatrení na boj so zmenou klímy pôsobením na emisie a záchyty a opatrení na uľahčenie primeranej adaptácie
  - vypracovať inventúry skleníkových plynov podľa pravidiel odsúhlasených konferenciou strán
  - podporovať transfer technológií
  - udržateľne obhospodarovať záchyty
  - brať do úvahy otázky zmeny klímy v politike sociálnej, hospodárskej a environmentálnej

- podporovať vzdelanie a verejné povedomie
- pravidelne hlásiť COP-u (konferencia zmluvných strán) detailné informácie vzťahujúce sa k implementácii

➢ **Parížska dohoda o zmene klímy** - dohoda prináša monitorovanie emisií, vrátane ich reportovania a započítavania do záväzkov čo sa týka všetkých strán. Záväzky znižovať emisie sa týkajú všetkých strán s tým, že každých päť rokov strany musia tieto záväzky aktualizovať tak aby boli prísnejšie. Pre rozvojové krajiny platí prechodné obdobie.
Text dohody neobsahuje povinnosť rozvinutých krajín prispievať ročne 100 miliárd dolárov na riešenie zmeny klímy v rozvojových krajinách. Najväčšia finančná záťaž však stále ostáva na pleciach rozvinutých krajín.
Parížska dohoda zaväzuje každú krajinu vrátane Slovenska k znižovaniu emisií skleníkových plynov. V druhej polovici storočia by mal nastať stav, kedy sa vypustí len toľko emisií, koľko bude schopná príroda spotrebovať, aby sa dosiahla klimatická neutralita.

➢ **Kjótsky protokol** - vo všeobecnosti rozšíril možnosti krajín pri výbere spôsobu a nástrojov, ktoré sú na splnenie redukčných cieľov s ohľadom na špecifické podmienky krajiny najvhodnejšie. Zadefinovali sa tu nové flexibilné nástroje, ktorých spoločným cieľom je, čo ekonomicky najefektívnejšie dosiahnuť maximálny redukčný potenciál.
Spoločné plnenie záväzkov *(Joint Impementation)* predstavuje mechanizmus, keď "darcovská " krajina investuje v "hostiteľskej " krajine do projektu na zníženie emisií skleníkových plynov, pretože v hostiteľskej krajine sa dosiahne zníženie emisií o jednu tonu s vynaložením nižších nákladov. Zníženie emisií si potom podľa dohody rozdelia. Obidve krajiny musia byť z Prílohy I dohovoru. Predmetom transferu sú emisné redukčné jednotky.
Mechanizmus čistého rozvoja *(Clean Development Mechanizmus)* sa realizuje obdobne ako mechanizmus (a), len hostiteľská a darcovská krajina nepatria do zoznamu krajín uvedených v Prílohe I dohovoru. Predmetom transferu sú certifikované emisné redukcie.
Obchodovanie s ušetrenými emisiami *(Emission Trading)* znamená, že krajina, ktorá dosiahne nižšie emisie než požaduje protokol, môže tento rozdiel (ušetrené emisie "uhlíkové kredity") predať, pričom iná krajina ich môže nakúpiť a tak plniť redukčný cieľ.
Flexibilné mechanizmy Kjótskeho protokolu predstavujú vzhľadom na aktuálny stav inventarizácie emisií skleníkových plynov v SR nové možnosti na získanie investícii pre projekty znižovania emisií, ako aj na výraznejší prienik nových účinných technológií.
V decembri 2012 bol v katarskej Dohe schválený **dodatok** ku Kjótskemu protokolu. Týmto dodatkom sa rozhodlo o pokračovaní protokolu a stanovilo sa druhé funkčné záväzné osemročné obdobie (2013 – 2020). Redukčné záväzky EÚ a členských štátov na druhé obdobie KP sú rovnaké ako prijaté ciele zníženia emisií do roku 2020 podľa klimaticko-energetického balíčka, teda 20 % redukcia emisií skleníkových plynov v porovnaní s úrovňou v roku 1990. K monitorovaným šiestim skleníkovým plynom z prvého obdobia pribudne nový plyn – fluorid dusitý NF_3, ktorý má veľmi vysoký globálny potenciál otepľovania.
V Paríži sa od 30. novembra do 12. decembra konalo 21. zasadnutie konferencie zmluvných strán (COP 21) Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) a 11. zasadnutie zmluvných strán (CMP 11) Kjótskeho protokolu. Nová dohoda bola prijatá dňa 12. decembra 2015. Európska únia a spolu s ňou aj Slovensko sa usilovali o ambicióznu, férovú a trvácnu dohodu. Dohoda predstavuje pre Slovensko a Európsku úniu (EÚ) dobrý kompromis. Parížska dohoda je globálna dohoda o zmene klímy, jej cieľom je obmedziť rast globálnej teploty do konca storočia

o maximálne 2 °C a podľa možnosti významne pod túto hodnotu, len o 1,5 °C v porovnaní s pred industriálnym obdobím.

- **Montrealský protokol o látkach, ktoré porušujú ozónovú vrstvu** - bol prijatý dňa 16. septembra 1987 v Montreale (ČSFR pristúpenie v roku 1990, SR sukcesiou 28. mája 1993). Podľa úprav Montrealského protokolu a zmien vyplývajúcich z Londýnskeho a Kodanského dodatku spotreba kontrolovaných látok:
  - skupiny I prílohy A Protokolu (chlórfluórované plnohalogénované uhľovodíky)
  - skupiny II prílohy A Protokolu (halóny), skupiny I prílohy B Protokolu (ďalšie chlórfluórované plnohalogénované uhľovodíky)
  - skupiny II prílohy B Protokolu (ďalšie plnochlórofluórované uhľovodíky)
  - skupiny II prílohy B Protokolu (tetrachlórmetán)
  - skupiny III prílohy B Protokolu (1,1,1-trichlóretán) v Slovenskej republike od 1. januára 1996 má byť nulová

  Používať sa smú len látky zo zásob, recyklované a regenerované. Výnimka je možná len pre použitie týchto látok na laboratórne a analytické účely. Podľa dodatku Montrealského protokolu prijatého 25. novembra 1992 v Kodani a následne upraveného vo Viedni v roku 1995 sa od roku 1996 reguluje výroba a spotreba látok skupiny I prílohy C Protokolu (neplnohalogénované chlórfluórované uhľovodíky) so záväzkom ich úplného vylúčenia do roku 2020 s tým, že na ďalších 10 rokov sa tieto látky môžu vyrábať a spotrebovávať len pre servisné účely v množstve 0,5 % vypočítanej úrovne východiskového roku 1989. Spotreba metylbromidu zo skupiny E I podľa úprav prijatých dňa 17. septembra 1997 v Montreale (pristúpenie SR v roku 1999, platnosť 1. januára 2000) sa má do roku 1999 znížiť o 25 %, do roku 2001 o 50 %, do roku 2003 o 70 % a do roku 2005 úplne vylúčiť. Východiskovým rokom je rok 1991. Od 1. januára 1996 je zakázaná výroba a spotreba látok skupiny II prílohy C Protokolu (neplnohalogénované brómfluórované uhľovodíky). Dňa 7. apríla 1998 vstúpil pre Slovenskú republiku do platnosti Kodanský dodatok Montrealského protokolu, z čoho pre nás vyplýva povinnosť regulovať spotrebu metylbromidu. Pre Slovenskú republiku nadobudol dňa 1. februára 2000 platnosť aj Montrealský dodatok k Montrealskému protokolu, z ktorého pre nás vyplýva zákaz dovozu a vývozu všetkých kontrolovaných látok, teda aj metylbromidu z a do nesignatárskych štátov, ako aj povinnosť zaviesť licenčný systém pre dovoz a vývoz kontrolovaných látok. V priebehu nasledujúcich rokov boli prijaté nasledovné dodatky ku Montrealskému protokolu:
  - Londýnsky (1990)
  - Kodanský (1992)
  - Viedenský (1995)
  - Montrealsky (1997)
  - Pekingský (1999)

- **Viedenský dohovor o ochrane ozónovej vrstvy** - problematika ohrozenia ozónovej vrstvy sa stáva za posledné desaťročia vážnou hrozbou života na Zemi, preto jej krajiny venujú výraznú pozornosť. Dňa 22.marca 1985 bol vo Viedni prijatý Viedenský dohovor o ochrane ozónovej vrstvy (SR sukcesiou 28.mája 1993), ktorého hlavným cieľom je chrániť ľudské zdravie a životné prostredie proti nepriaznivým účinkom, ktoré sú spôsobené alebo môžu byť spôsobené ľudskými činnosťami, ktoré modifikujú alebo môžu modifikovať ozónovú vrstvu.

- **Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj** – agenda 2030 predstavuje program rozvoja pre medzinárodné spoločenstvo do roku 2030 v oblasti udržateľného rozvoja.
  Ciele Agendy 2030 sú výsledkom trojročného procesu vyjednávania, ktorý sa začal na Konferencii OSN o udržateľnom rozvoji v roku 2012 v Riu De Janeiro a nadväzuje na agendu Miléniových rozvojových cieľov.
  Na formulácii Agendy 2030 sa podieľali všetky členské krajiny OSN, zástupcovia podnikateľskej sféry, občianskej spoločnosti, ale aj akademickej obce. Valné zhromaždenie OSN schválilo 25. – 27. septembra 2015 dokument Premena nášho sveta: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, v ktorom členské štáty OSN vyzývajú k spoločnému koordinovanému postupu pri riešení globálnych výziev. Ekonomická a sociálna rada OSN 7. júna 2017 a Valné zhromaždenie OSN v júli 2017 prijali rezolúciu ku konečnému súboru indikátorov Agendy 2030, ktorými sa meria pokrok v dosahovaní cieľov Agendy 2030. V roku 2017 konečný súbor indikátorov pozostával z 244 indikátorov, z toho bolo 232 jedinečných. Po revízii v marci 2020 pozostáva konečný súbor indikátorov z 247 indikátorov, z toho je 231 jedinečných. Údaje k indikátorom za jednotlivé krajiny sú zverejňované na stránke OSN, spolu s metadátami k indikátorom. Odbor hospodárskych a sociálnych záležitostí OSN vytvoril na podporu implementácie cieľov Agendy 2030 Znalostnú platformu pre udržateľný rozvoj. Agenda udržateľného rozvoja obsahuje 17 cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a 169 súvisiacich čiastkových cieľov, ktoré vyvažujú tri aspekty udržateľného rozvoja – ekonomický, sociálny a environmentálny:
  1: Ukončiť chudobu všade a vo všetkých jej formách.
  2: Ukončiť hlad, dosiahnuť potravinovú bezpečnosť a lepšiu výživu a podporovať udržateľné poľnohospodárstvo.
  3: Zabezpečiť zdravý život a podporovať blahobyt pre všetkých a v každom veku.
  4: Zabezpečiť inkluzívne, spravodlivé a kvalitné vzdelávanie a podporovať celoživotné vzdelávacie príležitosti pre všetkých.
  5: Dosiahnuť rodovú rovnosť a posilniť postavenie všetkých žien a dievčat.
  6: Zabezpečiť dostupnosť a udržateľný manažment vody a sanitárnych opatrení pre všetkých.
  7: Zabezpečiť prístup k cenovo dostupným, spoľahlivým a udržateľným moderným zdrojom energie pre všetkých.
  8: Podporovať trvalý, inkluzívny a udržateľný ekonomický rast, plnú a produktívnu zamestnanosť a riadnu prácu pre všetkých.
  9: Vybudovať pevnú infraštruktúru, podporovať inkluzívnu a udržateľnú industrializáciu a posilniť inovácie.
  10: Znížiť rozdiely v rámci krajín a medzi krajinami.
  11: Premeniť mestá a ľudské obydlia na inkluzívne, bezpečné, odolné a udržateľné.
  12: Zabezpečiť udržateľnú spotrebu a výrobné schémy.
  13: Podniknúť bezodkladné opatrenia na boj proti klimatickým zmenám a ich dôsledkom.
  14: Zachovať a udržateľne využívať oceány, moria a zdroje mora na udržateľný rozvoj.
  15: Chrániť, obnovovať a podporovať udržateľné využívanie pozemných ekosystémov, udržateľne riadiť lesné hospodárstvo, bojovať proti znehodnocovaniu pôdy a zastaviť stratu biodiverzity.
  16: Podporovať mierovú inkluzívnu spoločnosť v prospech udržateľného rozvoja. Poskytnúť prístup k spravodlivosti pre všetkých a budovať efektívne, transparentné a inkluzívne inštitúcie na všetkých úrovniach.
  17: Posilniť prostriedky implementácie a revitalizácie globálneho partnerstva pre udržateľný rozvoj.

Na základe legislatívy Európskej únie:

- Smernica 2009/28/ES zo dňa 23. apríla 2009 o podpore využívania energie
- z obnoviteľných zdrojov energie,
- Smernica 2010/31/EU zo dňa 19. mája 2010 o hospodárnosti budov,
- Smernica 2012/27/EU zo dňa 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti,
- Smernica 2014/94/EU zo dňa 22. októbra 2014 o zavádzaní infraštruktúry pre
- alternatívne palivá,
- Nariadenie európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 2019/1242 z 20. júna 2019, ktorým sa stanovujú emisné normy CO_2 pre nové ťažké úžitkové vozidlá
- Stratégia Európskej únie pre adaptáciu na zmenu klímy.

Boli vypracované strategické dokumenty pre celú SR:

- Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy (2018),
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030 (2019),
- Energetická politika Slovenskej republiky (2014),
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (2018),
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR (2008),
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2017-2019 s výhľadom do roku 2020 (2017),
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001),
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (2019),
- Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov (2020),
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016),
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky SR (2015),
- Stratégia rozvoja elektromobility v Slovenskej republike a jej vplyv na národné hospodárstvo Slovenskej republiky (2015),
- Návrh akčného plánu rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019),
- Revízia a aktualizácia Národného politického rámca pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami (2019),
- Akčný plán rozvoja pôdohospodárstva SR na roky 2014 – 2020 (2014),
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025 (2021),
- Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025 (2018),
- Národný lesnícky program Slovenskej republiky (2007),
- Národná vodíková stratégia SR (2021).

Legislatíva SR sa mení spolu s požiadavkami na zvyšovanie efektivity využívania primárnych zdrojov energie. V tejto oblasti sú v platnosti nasledovné zákony:

- Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike,
- Zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov,
- Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby,
- Zákon č. 529/2010 Z. z. o environmentálnom navrhovaní a používaní výrobkov,
- Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti,
- Zákon č. 314/2012 Z. z. o pravidelnej kontrole vykurovacích systémov a klimatizačných systémov.

Prešovský samosprávny kraj má v platnosti nasledovné strategické dokumenty:

- Uznesenie zastupiteľstva PSK č. 525/2017 zo dňa 19. 06 2017. Záväzná časť Zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja (2017),
- Návrh regionálneho programu využívania obnoviteľných energetických zdrojov pre Prešovský samosprávny kraj (2008),
- Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja (2019),
- Regionálna inovačná stratégia pre Prešovský samosprávny kraj 2015-2020,
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja 2016-2020,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja (PHSR KSK 2016 - 2022).
- Dohovor primátorov a starostov
- Európsky balík opatrení pre čistú energiu

II.8. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja

II.9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

III.1. Požiadavky na vstupy

Interdisciplinárny charakter problematiky zmeny klímy vyžaduje medzi vstupné podklady, relevantné pre prípravu strategického dokumentu, zahrnúť jednak stratégie, dokumenty, dohody formované na medzinárodnej či európskej úrovni, ako aj celý rad špecifických sektorových stratégií, akčných plánov, programov a štatistických údajov.

Pre popis súčasného stavu sa pre každý sektor použili dostupné strategické dokumenty, správy v danej oblasti a zber dát.

Sektor Budovy

Pre vytvorenie kapitol pre sektor budovy ako podklad slúžili obhliadky objektov, zber údajov o spotrebe jednotlivých druhov primárnej energie a dokument SLOVAKIA CATCHING-UP REGIONS, Energetická efektívnosť verejných budov v prešovskom kraji, kde je deklarovaná nutnosť tvorby balíkov konkrétnych opatrení pre zvýšenie energetickej efektívnosti budov, ale aj zvyšovanie komfortu ich užívania. Užívateľský komfort verejných budov je nízka v dôsledku nedostatočnej údržby počas ich doterajšej životnosti.

Sektor doprava

Pre sektor verejnej dopravy ako podklad poslúžili údaje o vozovom parku, spotrebe PHM a prejdených km od dopravcov, ako aj údaje o vozovom parku v majetku organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK. Pre určenie emisných faktorov benzínu a nafty boli použité údaje SHMÚ.

Pre zmapovanie infraštruktúry ako podklad slúžil Plán udržateľnej mobility pre Prešovský samosprávny kraj 2019.

Sektor energetika

Popis východiskového stavu v tomto sektore sa opieral o nasledovné strategické dokumenty:

- Program využívania OZE v Prešovskom samosprávnom kraji z roku 2008
- Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja z roku 2005

Sektor odpady

Hlavným zdrojom údajov o množstvách odpadov bol čiastkový monitorovací systém: http://cms.enviroportal.sk/odpady/verejne-informacie.php?rok=B-2017&kr=8&kat%5B%5D=v

Popis východiskového stavu v tomto sektore sa opieral o strategický dokument Program odpadového hospodárstva prešovského kraja na roky 2015-2020. Pre zachovanie konceptu pre organizácie PSK sa inventarizáciu emisií v tomto sektore vypracovala na základe vlastného zberu údajov od organizácií.

Základným vstupom pre vypracovanie strategického dokumentu a následného návrhu opatrení je vyhodnotenie existujúceho stavu produkcie CO_{2ekv} v jednotlivých sektoroch. Na výpočet množstva znížených emisií sa využíva modul WARM v15 - WASTE REDUCTION MODEL – model vyvinutý americkou agentúrou EPA.

III.2. Údaje o výstupoch

Výstupom posúdenia strategického dokumentu bude schválený samotný strategický dokument. Tento strategický dokument má za úlohu prispieť zavedeniu klimatickej agendy v podmienkach PSK a je spracovaný v súlade s Dohovorom primátorov a starostov v klíme a energetike v rozsahu právomocí samosprávneho kraja a organizácií v jej zriaďovateľskej pôsobnosti. Víziou tohto strategického dokumentu je integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k produkcií emisií a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónu znížiť do roku 2030 s výhľadom na rok 2050 nepriaznivý vplyv činnosti organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja na stav životného prostredia na ekonomicky efektívne minimum.

NUS PSK navrhuje súbor opatrení s vyhodnotením potenciálu úspor CO_{2ekv} v jednotlivých sektoroch (sektor budovy, doprava, energetika, odpady, SMART), ktorých implementácia prinesie očakávaný prínos v redukcii skleníkových plynov a dosiahnutie zvolených záväzkov.

Riešená problematika je interdisciplinárna a preto pri jej plnení bude potrebné aktívna účasť všetkých relevantných odborov resp. oddelení Prešovského samosprávneho kraja, odborných, pracovníkov zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK. K naplneniu cieľov je nevyhnutná intenzívna komunikácia a vzdelávanie cieľových skupín.

III.3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

NUS KSK predstavuje strategický dokument, ktorý nemá priamy vplyv na životné prostredie.

Potenciálne vplyvy strategického dokumentu predstavuje realizácia návrhov mitigačných opatrení jednotlivých sektorov, ktoré sa dotýkajú objektov v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja.

Vzhľadom na to, že strategický dokument so svojimi návrhmi opatrení je smerovaný k znižovaniu tvorby emisií skleníkových plynov resp. k zvyšovaniu záchytov skleníkových plynov, v súvislosti s jeho implementáciou je potrebné očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Rozsah vplyvov je závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení.

III.4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Schválením strategického dokumentu a realizáciou mitigačných opatrení v jednotlivých sektoroch a oblastiach sa očakávajú skôr všeobecne prospešné dopady alebo dopady bez negatívneho následku na zdravie obyvateľstva a kvalitu jeho života.

III.5. Vplyvy na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

Chránené územia ochrany prírody a krajiny

Na území Prešovského samosprávneho kraja sa z národnej siete chránených území nachádza resp. plošne zasahuje:

- 5 národných parkov (TANAP, PIENAP, NAPANT, NP Slovenský raj a NP Poloniny)
- 2 chránené krajinné oblasti (CHKO Východné Karpaty a CHKO Vihorlat),
- 5 národných prírodných pamiatok,
- 35 prírodných pamiatok,
- 57 národných prírodných rezervácií,
- 80 prírodných rezervácií
- 7 chránených areálov.

Z území NATURA 2000 (Európska sústava chránených území) sa v Prešovskom kraji nachádza 10 Chránených vtáčích území a 102 Území európskeho významu.

Chránené vodohospodárske územia

V Prešovskom samosprávnom kraji sa nachádzajú (resp. tu zasahujú) dve chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) – CHVO Nízke Tatry (východná časť) a CHVO Vihorlat.

Svetové dedičstvo UNESCO

Prešovský samosprávny kraj je oblasťou, v ktorej nachádza až štyri zo siedmich lokalít, ktoré výbor svetového dedičstva schválil a zapísal do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Svetové prírodné dedičstvo UNESCO na území Prešovského kraja:

- Karpatsko bukové lesy (pralesy Stužica, Havešová, Rožok v Bukovských vrchoch a Kyjovský prales vo Vihorlatských vrchoch)

Vplyvy na chránené územia

Strategický dokument so svojimi návrhmi mitigačných opatrení je smerovaný k znižovaniu tvorby emisií skleníkových plynov resp. má viesť k zvyšovaniu záchytov skleníkových plynov.

Niektoré ciele strategického dokumentu a navrhované mitigačné opatrenia sú priestorovo ohraničené a lokalizované – jedná sa napr. o objekty v zriaďovateľskej pôsobnosti

PSK. Niektoré ciele stratégie a navrhované mitigačné opatrenia predstavujú skôr všeobecné opatrenia a nástroje s plošným dosahom.

Pri definovaní cieľov a opatrení sa prihliadalo na záujmy ochrany prírody a možné dopady na chránené územia (územia Natura 2000, národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti, ...).

Pri implementácii opatrení navrhnutých v strategickom dokumente, ktoré by mohli mať vplyv na chránené územia budú tieto posudzované v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v štádiu prípravy konkrétnych projektov.

Návrh a schválenie strategického dokumentu nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia.

III.6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu, vo vzťahu k životnému prostrediu, sa neočakávajú.

III.7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Schválením strategického dokumentu sa nepredpokladajú žiadne vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

IV.1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

S ohľadom na charakter strategického dokumentu a jeho dosah, je dotknutou verejnosťou taká verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní.

Dotknutou verejnosťou sú tak všetci občania SR a subjekty, združenia a iniciatívy občanov, právnických a fyzických osôb pôsobiacich v SR, ktoré budú mať záujem zapojiť sa do procesu a participovať na príprave strategického dokumentu.

IV.2. Zoznam dotknutých subjektov

Dotknuté orgány

1. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
2. Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
3. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
4. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/A, 827 15 Bratislava Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Námestie SNP 33, 813 31 Bratislava
5. Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, P.O.BOX 85, 817 82 Bratislava
6. Dopravný úrad Slovenskej republiky, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava

7. Okresný úrad Bardejov
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
8. Okresný úrad Humenné
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Kukorelliho 1, 066 01 Humenné
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Kukorelliho 1, 066 01 Humenné
9. Okresný úrad Kežmarok
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Huncovská 1, 060 01 Kežmarok
10. Okresný úrad Levoča
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie Majstra Pavla 59, 054 01 Levoča
11. Okresný úrad Medzilaborce
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Mierová 4, 068 01 Medzilaborce
12. Okresný úrad Poprad
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nábrežie Jána Pavla II. 16, 058 44 Poprad
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Nábrežie Jána Pavla II. 16, 058 44 Poprad
13. Okresný úrad Prešov
odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
14. Okresný úrad Sabinov
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie slobody 85, 083 01 Sabinov
15. Okresný úrad Snina
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Partizánska 1057, 069 01 Snina
16. Okresný úrad Stará Ľubovňa
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. gen. Štefánika 1, 064 01 Stará Ľubovňa
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. gen. Štefánika 1, 064 01 Stará Ľubovňa
17. Okresný úrad Stropkov
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hlavná 51/26, 091 01 Stropkov
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Športová 2, 091 01 Stropkov
18. Okresný úrad Svidník
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Sov. hrdinov 102, 089 01 Svidník
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Sov. hrdinov 102, 089 01 Svidník
19. Okresný úrad Vranov nad Topľou
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
- odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
20. Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava
21. Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov
22. Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Prešove, Štúrova 7, 080 01 Prešov

Dotknuté obce
1. Obce Prešovského kraja (všetky)

Dotknuté susediace orgány
1. Košický samosprávny kraj (KSK), Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

2. Žilinský samosprávny kraj (ŽSK), Komenského 48, 011 09 Žilina
3. Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK), Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
4. Okresný úrad Liptovský Mikuláš (ŽSK), Nám. osloboditeľov 1,
5. Okresný úrad Brezno (BBSK), Nám. gen. M. R. Štefánika 40, 977 01 Brezno
6. Okresný úrad Rožňava (KSK), Špitálska 3, 048 01 Rožňava
7. Okresný úrad Spišská Nová Ves (KSK), Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves
8. Okresný úrad Gelnica (KSK), Hlavná 1, 056 01 Gelnica
9. Okresný úrad Košice - okolie (KSK), Hroncova 13, 041 70 Košice
10. Okresný úrad Trebišov (KSK), M. R. Štefánika 1161/184, 075 01 Trebišov
11. Okresný úrad Michalovce (KSK), Námestie slobody 1, 071 01 Michalovce
12. Okresný úrad Sobrance (KSK), Tyršova 12, 073 01 Sobrance

IV.3. Dotknuté susedné štáty

Strategickým dokumentom nebudú dotknuté susedné štáty.

V. Doplňujúce údaje

V.1. Mapová a iná grafická dokumentácia

Obr.: Mapa pôsobnosti strategického dokumentu

Obr.: Okresy Prešovského kraja

V.2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

World Bank, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej Republiky (2019), A low carbon growth study for Slovakia, https://www.minzp.sk/files/oblasti/politika-zmeny-klimy/2019_01_low-carbon-study.pdf
Ministerstvo financií Slovenskej Republiky (2021): Plán Obnovy
Slovenská agentúra životného prostredia, https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/hodnotenie-zivotneho-prostredia/hodnotenie-zivotneho-prostredia.html
A2030pUR,: AGENDA 2030 PRE UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ
Interreg Europe - https://www.interregeurope.eu/
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (2017), Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií https://www.mirri.gov.sk/sekcie/investicie/narodny-investicny-plan/vladne-materialy/metodika-a-institucionalny-ramec-tvorby-verejnych-strategii/index.html
Prešovský samosprávny kraj - https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava
Štatistický úrad Slovenskej Republiky, https://www.statistics.sk
Prešovský samosprávny kraj / vlastné spracovanie, https://www.po-kraj.sk/sk/
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020, https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava/kompetencie-psk/regionalny-rozvoj/phsr-psk-2014-2020/
Úrad PSK (2006),Analýza Prešovského kraja – vybrané charakteristiky
Ministerstvo hospodárstva SR, https://www.mhsr.sk/
Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Prešov (2010), https://www.minv.sk/swift_data/source/miestna_statna_sprava/okres_presov/odbor_starostlivosti_o_zivotne_prostredie/ochrana_prirody/RUSES_PO_text.pdf
Jozef Špilka,(2020) Prešovský kraj v číslach, ISBN 978-80-8121-733-3
Výskumný ústav vodného hospodárstva, http://www.vuvh.sk/
Pôdny portál, Informačný servis VÚPOP, http://www.podnemapy.sk/default.aspx
Územný plán Prešovského samosprávneho kraja – Smerná časť, https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava/urad/odbor-sr/dokumenty-oddelenia-up-zp/uzemny-plan-psk.html
Slovenský hydrometeorologický ústav, https://www.shmu.sk/sk/?page=1
Daniel Kerekes, zdroj dát – SHMU, ERA5, 2021 ,

https://www.epa.gov/warm/versions-waste-reduction-model-warm#15
https://www.mhsr.sk/energetika/energeticka-efektivnost/poskytovanie-energetickej-sluzby
Schéma podpory na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu rozvodov tepla(2019) - https://www.op-kzp.sk/wp-content/uploads/2019/08/SP_451A__15-8-2019.pdf
MŽP SR (2020), https://www.sazp.sk/novinky/envirorezort-predstavil-nizkouhlikovu-strategiu-obmedzenie-fosilnych-paliv-ci-prijatie-zakona-o-zmene-klimy.html
Nástroj na prepájanie Európy, https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/connecting-europe-facility_sk
Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025, https://www.minzp.sk/odpady/program-predchadzania-vzniku-odpadu/
https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en
http://urbact.eu/
http://www.interreg-central.eu/Content.Node/home.html
http://www.interreg-danube.eu/
http://ec.europa.eu/environment/life/
http://www.uia-initiative.eu/en
http://www.eurekanetwork.org/
https://ec.europa.eu/growth/smes/cosme_sk
JRC správa „Achieving the cost-effective energy transformation of Europe´s buildings“, European Commission
SLOVAKIA CATCHING-UP REGIONS, Energetická efektívnosť verejných budov v prešovskom kraji, https://po-kraj.sk/files/dokumenty-odborov/O_RR/cu-ri/komponent1_ee/strategicke-planovanie-zvysovania-ee-budovach-psk.pdf
https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/clean-energy/
https://www.enviroportal.sk/indicator/detail?id=708
https://www.energie-portal.sk/Dokument/plynari-chcu-byt-pri-dekarbonizacii-prilezitostou-je-bioplyn- biometan-aj-vodik-video-106979.aspx
https://www.energie-portal.sk/Dokument/napriek-poklesu-emisii-co2-sa-cena-povoleniek-drzi-na-rekordnej-urovni-107043.aspx
Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030, https://www.economy.gov.sk/energetika/navrh-integrovaneho-narodneho-energetickeho-a-klimatickeho-planu
https://energoklub.sk/sk/clanky/eurostat-podiel-zelenej-elektriny-na-slovensku-vlani-skokovo-narastol/
https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava/aktuality/aktuality-2009/voda-je-vyzvou-cely-svet.html
https://www.energie-portal.sk/Dokument/geotermalna-energia-ma-v-kezmarku-posluzit-na-vyrobu-tepla-v-blokovych-kotolniach-106175.aspx
Štúdia možného využívania energetického potenciálu slnečnej energie na území EZÚS (2013), http://www.spolocnyregion.sk/media/dokumenty/studia_slnko.pdf
https://zsedrive.sk/mapa
https://driver.greenway.sk/#/portal/locations
http://www.nabky.com/
Geoportál Prešovského kraja, https://geopresovregion.sk
https://presovsky-kraj.oma.sk/doprava/letisko
(https://www.lacnevozenie.sk/cerpacie-stanice-lpg-na-mape/)
Zdroj: https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/doprava/integrovany-dopravny-system/integrovany-dopravny-system.html
https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava/urad/odbor-dopravy/ids/

https://www.ewia.sk/na-slovensku-su-odpadove-emisie-o-patinu-vyssie-ako-pred-stvrtstorocim-dovodom-su-skladky/
http://cms.enviroportal.sk/odpady/verejne-informacie.php?rok=B-2017&kr=8&kat%5B%5D=v
Emission Factors for Greenhouse Gas Inventories (2020), https://www.epa.gov/sites/default/files/2020-04/documents/ghg-emission-factors-hub.pdf
https://www.enviroportal.sk/odpady
Ministerstvo životného prostredia (2018), Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025, https://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/ppvo-sr-19-25.pdf
https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/460/
https://www.usi.edu/recycle/paper-recycling-facts/
https://www.triedenieodpadu.sk/plasty/
POH 2016 – Prešovský kraj(2016), https://www.minv.sk/?informacie-odboru-starostlivosti-o-zivotne-prostredie-odpadove-hospodarstvo&subor=239508
Mechanizmus pilotnej schémy pre mestá a obce v oblasti SMART Cities financovaných z prostriedkov EŠIF a nástrojov podpory Európskej únie vrátane návratných foriem financovania
Mapping SMART cities in the EU – STUDY
Podpora inovatívnych riešení v slovenských mestách
SMART CITY of PREŠOV, https://smartcity.presov.sk/

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Prešov, 20.06.2022

VII. Potvrdenie správnosti údajov

VII.1. Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Denisa Horenská
Prešovský samosprávny kraj, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov

VII.2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia

PaedDr. Milan Majerský, PhD.
predseda Prešovského samosprávneho kraja
Prešovský samosprávny kraj, Nám. Mieru 2, 080 01 Prešov

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ
-24-

.....
PaedDr. Milan Majerský, PhD.
predseda Prešovského samosprávneho kraja